

Riikliku Akadeemilise Ooperi- ja Balletiteatri "Estonia"

Kunstinõukoga koosolek

9. juulil 1956.a. algusega kell. 9.00

Koos olid: J. Kääramees, K. Raudsepp, V. Päril, T. Targama,
E. Nigula, H. Puur, E. Valgma, E. Renter, A. Viner,
N. Goldschmidt, N. Mei, B. Usatenko, H. Kõrvits.

P ä e v a k o r r a s: L. Austeri ballett "Tiina" dekoratsioonide ja kostüümide kavandite läbivaatamine.

Sm. V. H a a s annab seletust iga üksiku lavapildi kohta.
sm. L. A u s t e r -pole rahul Jaani öö lavapildiga. Metsa peaks paigutama teisiti kui kavandil. Tõrva tünn peaks olema tingimata ja senisest suurem

sm. V. H a a s: Olen tarvitanud metsa värvimiseks teisi värvi-
toone olles arvanisel, et tõrva tünn jääb ära kuna pole võimalik
anda suuremaid tuleleeki.

Sm. K. R a u d s e p p: Leiab, et Jaani öö pildis dekoratsioon
is esineb alguses kohe mingisugune raskus, kuna seda raskust ei ta
haks kohe näha.

Tõsi küll, esimese variandi muusika ise dikteeris vähe rõõmu
ja oli süinge. Nüüd sellest pildist 3/4 viidud rõõmsamale muusikale
ja seda helgem võiks olla ka dekoratsioon.

Peame dekoratsiooni ja valgustuses arvestama kulminatsiooni
punktiga ja tegevuse käiguga mis järgneb järgmises pildis.

Sm. A. V i n e r: Praegune kavand on vastuvõetavam endisest
variandist. Jaaniöö pildis mitte kõiki metsa näidata.

Sm. V. H a a s: Luba arvestada ülaltooduga ja kuuski ümber-
paigutada.

Sm. A. V i n e r: Soovitas kuuski kõrgemale asendada, et
nad tõuseks enam taevasse.

Sm. V. H a a s: Soovitas tõrvatünn asetada endisesse kohta.
Kaht jama jaanituld mitte kasutada. Metsa tõsta külgedelt, kuna
balletis "Tiina" pildid on kõik tumedad siis seal esinevad

defektid ei tule nähtavale, väljaarvatud 2 pildi mets, mis on valge.

Sm. B. U s a t e n k o : 3 pildi kohta võiks öelda kohe pildi algusest peale peegeldub selles dekoratsioonis, et on tulemas midagi sünget. Soovitab otsida kohta kuhu paigutada jaanituld.

Eelmist varianti va dates tekkib küsimus, miks jaanituli on tehtud metsa kuna selleks otstarbeks sai otsitud alati kõrgem koht või kungas.

Sm. K õ r v i t s, H : Mida rohkem jääb maastiku tunnet seda parem. Vasakpeolne lava tuleb seada nii, et on näha Tiina lahkumist. Selleks soovitas kungast tõmmata paremale. Pulma pildiga jääb kõneleja rahule.

Sm. J. K ä ä r a m e e s : Sm. Fensteri saabumisel võiks kõiki neid küsimusi arutada veel kord.

Esitab küsimuse, kas kunstinõukogu leiab vajadust veel kord 17. juulil kokku tulla või usaldab lõpliku otsustamise sm. Fensteri, Haasi, Raudsepa ja Austerile.

Sm. N. M e i : tutvustab Tiina kostüümide kavandeid, mida tema valmistanud dekaadi komisjoni soovil.

Sm. L. A u s t e r : Marguse isa peaks olema jõulisem.

Sm. K. R a u d s e p p : Us lavastus püüab lahendada kõiki neid puudusi, mis on seni ette heidetud. Näiteks, et ballett on pastaldes ja liiga maa küljes kinni.

Eelmise lavastuse kohta tekkis 2 leeri. Ühed ütlesid, et balleti süsee ei võimalda teisiti, teine arvamus, et balletlikuse küsimus tuleks julgemini lahendada. Eriti on seda vaja Moskvas, kus publik on harjunud nägema tantsijaid varvastel. Sm. Fenster võib viia igat rahvatantsu varvastele, kuid tants varvastel tingib omakorda jällegi teisi kostüüme. Käesolevas variandis ei ole küsimus mitte ühe maakonna piirega seostud, vaid sellest võtavad osa kõik maakonnad.

Meie teatri lavastusbrigaad jäi seisukohale, et jääb nii nagu seni on otsustatud.

Kas kunstinõukogu liikmed pooldavad lavastusbrigaadi arvamust ?

Sm. H. K õ r v i t s : Kuidas sm. Fenster seda teostab, millise lahenduse ta leiab, seda kõik on raske praegu öelda. Kostüümide küsimus on hästi lahendatud. Loodab, et sm. Fenster koos sm. Tohvelmaniga leiab delikaatsuse piiri mil viisil lahen-

dada varvastantsu ja kostüümidesse puutuvaid küsimusi.

Veel küsib kõneleja, kas pole see liig suur kontrast, kui viimases pildis on kõik rahvarõivastes ja eelmistes balletiriietus.

Sm. N. Mei: Proloog ja lõpp on realistlikud. Võiks jääda, et koor esineks ajaloolises riietuses ja ballett jällegi balletiriietuses.

Sm. N. G o l l i d s v h m i d t: Moskvas tuntakse suurt huvi meie rahvarõivade vastu, kuid riided on siiski liiga rasked laval esinemiseks.

Sm. V. P ä r i: Ma ei tea sm. Fensteri ekspositsiooni ja sellepärast on raske öelda missugused ülesanded on ta pannud kunstnikule.

Arvab, et tantsijad võivad esineda balleti kostüümides ja rahvas rahvarõivastes. Samuti ei ole tarvis panna kõiki tegelasi varvastele. Mari kostüümi värv tekitab lahkarvamisi. Sm. N. Mei ütles, et need kostüümid on Kitzbergist kaugel.

Sm. A. V i n e r: "Tiina" eskiiside kohta ütleb, et need kes meile peale kargasid oli õigus. Kostüümid sobivad rohkem draamateatrile kui balletile. Uued Tiina eskiisid on leidnud parema lahenduse. On valguse ja muusika küljest õnnestunud. Leiab, et Mari kostüümiga on kõik korras.

Sm. K. R a u d s e p p: Oleme juba ammu selle aja üleelanud ja vastasvõimeldatavate negatiivseid tüüpe näidata lollidena. Sm. P ä r i, et Mari kostüümis on paljupäikest ei vasta tema iseloomule.

Sm. N. M e i: arvab, et Moskvas võib küll esineda nende tüte kostüümidega, kuid Tallinnas esineda ei oleks hea, sest Kitzbergist pole midagi jäänud järgi II pildis.

Sm. I. P ö d e r: Marjakorjajate kostüümid ei meeldi, sellepärast, et nad on kõik sinised.

Sm. R a u d s e p p: Kui Mari ja Tiina juurde liituvad, siis jäävad need tsentraalseks kujuks.

Sm. V. P ä r i: Miks peavad kõik olema II pildis khevärvilised. Sm. J. K ä ä r a m e e s: Loodab, et kunstinõukogu kiidab heaks esitatud kavandid ja loodab, et lavastajad ja autorid leiavad veelgi täiendavaid uusi mõtteid.

Protokollis: J. K a a l